

DEĞERLİ OSMAN ZILLIOĞLU İÇİN...

1093 Tolga Yarman
Ortaköy, 1999

Sevgili Osman'la; o zaman ilkokulumuz, yemekhanemiz, yatakhane, yuvamız olan şu binalarımızda, 1951'de, sarmaştı yollarımız...

16 Temmuz 1998 günü, bahçede, kırmızı beyaz bayrağımıza sarılı olan, Osmancık, olabilir miydi? Tabii bir onurdu bu. Büyük, ama, o denli erken gelen bir onur.

Okulumuz; şimdi buradaki herkesin soluduğu; bir yanda, karşıdaki Beylerbeyi Sarayı ile bakışan, şipşirin Ortaköy Camii; öte yanda Kızkulesi gerilerinden enginle kucaklaşan, kıpırtılı güzellikler yanı sıra; içine yuvarlandığımız bilinmezler ve karanlıklarla özdeşleşen, süpürge talaşı ve yemekhane kokularına kilitlenip, üstümüze geliyordu sanki...

Galatasaray Üniversitesi İktisadi ve Ticari Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Osman Zillioğlu'nun naaşının başında; şimdi okulda en üst düzeylerde sorumluluklar üstlenmiş abileri, arkadaşları, kardeşleri; ona sevgi dolu, coşku dolu, hayranlık dolu, son sözlerini; şaşkınlık ve hüzne kafa tutan bir vekarla, ulaştırmaya çabalıyorlardı. Eskişehir'den; Osman'ın 1979'da, akademik kariyerine koyduğu; doçent, profesör olduğu; çeşitli birimlerinde dekan yardımcısı, dekan düzeylerinde hizmet sunduğu; önceki İktisadi Ticari İlimler Akademisi, şimdiki Anadolu Üniversitesi'nden; dostları, arkadaşları, görev yaptığı her birimden öğrencileri, oracığa, en çok yakışacak bir "çelenk" gibiydiler.

39 Osman Zillioğlu, 964 T. Selçuk, 472 E. Öztekin, 1408 O. Sümbül, 41 T. Uca, 37 F. Kızılok, 12 H. Angay, 924 S. Aygen, 1154 C. Nayır, 591 A. Karagülle, 125 N. Ödekan, 413 N. Çetinok, 992 B. Tolan, 538 B. Pamukçu, 1117 N. Ökten, 1087 F. Çelebioğlu, 893 C. Akalın, 954 S. Gürsel, bu arada şimdi beraberlerinde olduğumuz büyüklerimiz, 419 A. Abdik, 496 E. Teziç, 1091 Y. Yayla, 1336 İ. Doğan, 1324 D. Yarsuvat, 1462 İ. Kırac, keza küçüklerimiz, 512 Y. Çakalır, 382 H. Yasaman, 749 E. Tolga, 477 S. Yamak, daha da küçüklerimiz, 1263 D. Anadol, 1727 A. Dinçer, 1870 İ. Yahşi, 1108 G. Güvenli, 969 E. Öktem, 1050 S. Uğur, 94 B. Karsak, 1712 F. Ak ve öteki, birbirinden güzel lisedaşlarımız; farklı farklı evrelerde, ama işte sonuçta, hepimiz, ne olduklarını tam kavrayamadan buraya atılmış minik yavrular olarak; gece gündüz can arkadaşlarımıza sokularak, sıcaklık edinmeye çalıştığımız yerler, işte şuralar değil miydi?

Ne işi vardı şu yeşil, soğuk arabanın burada? Neden Osmancığın almaya gelmişti? Yakınlarımız, bizi şuracıktan almaya geldiklerinde, geride kalanlarımız, mahzun mahzun, elimizden gelip tutacak olan sevdiceklerimiz beklemeye kalırdık. O zaman bırakın dakikaları, saniyeler geçmek bilmezdi, düğüm düğüm yutkunmalarımızda,

sıkışıp kalarak... Yalnız bu bile değil!.. Hafızalarımızda, yaralarla, yiv yiv yer edip, hayat, boyu, meğer her derin bekleyişimizde, karşımıza aynı kara telaşla, dikilmeye tornalanmış olarak...

Osmancık gidiyordu şimdi... Bu da öyle, ayrıca geleceğe dönük gizlediği ürpertiler meçhul, şu mekâna mihli kalmamızın, sanki daha da uzayacağına dair, buruk bir tebligat mı olmaktaydı acaba?

Osmancık; şu merdivenler değil miydi, siyah, “sürmeli” kapısında nokta gibi kaldığımız tramvaydan, çıkınca, seninle seke seke yuvarlandığımız, Pazartesileri, yaz-kış, çiğli, puslu, donuk, kurşun renkli sabahlarda!..

“Pazar”, “Pazartesi”nin hüüzün tellalı gibiydi sanki. “Pazartesi”, daha da büyük bir çileydi. Evle bağların koptuğuna ve şurada, hâlâ koca bir sabıkalı gibi duran, demir kapının üstümüze yığılmasına, boyun eğdiğimiz gündü. “Salı”, ocağa, iyi kötü tekrar alıştırdık. Hem sonra “Çarşamba” günü, velilerimizin, bize, ziyaret günüydü. “Çarşamba” günü, öğle vakti, dördüncü dersi zor devirir, büyüklerimizin yolunu gözlemeye, giriş kapısının altına üşüşürdük. Sevdiklerimizin bizi görmeye gelip gelemeyeceklerine dair güvensizliğimiz yoğunlaşır, kısa sürede dayanılmaz oluverirdi. Fazla olarak, onlara kavuşmuş olmak, ürpertilerimizi dindirmeye hiç yetmezdi; neticede, çünkü, veli ziyareti saat beşte bite-yazmaya kurgulanmıştı.

Osman, 1970’de, Eski İstanbul özellikleriyle yoğrulmuş Gizemli Beyazıt’ı, öğrenim odağı edinmiş olarak, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi’ni bitirecekti; 1993’te, Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Dekanı iken, Genel Koordinatörlüğü’nü yaptığı, “Devlet Planlama Teşkilatı, Engelliler için Eğitim Modelleri Geliştirme Projesi”ni, sonuçlandıracaktı.

Osmancım; sana da, daha sonraki evrelerimiz, şuradaki çocukluğumuzdan, sanki çok daha kısacık gelmedi mi!

“Çarşamba”, evet, “Çarşamba”, sevdiklerimizden saat beşte kopmanın üzüntüsünü; ışık deliği hala yerli yerindeki Sinema Odası’ndan Ali Hoca’nın oynatacağı, akşamki filmin heyecanı, kaplamaya başlar; sonra da bu heyecan, apar topar yediğimiz yemek bitiminde, yemekhane taburelerimizle sıralanıp, yukarıya, sinema düzenine kavuşturulan, sınıflarımızın önündeki koşturmaca mekânımıza çıkarken, doruklaşıp, sevinçli şakalaşmalarımızla dışa vurarak, bize, az sonra göreceğimiz filmde başka birşey düşündürmez oluverirdi...

Öyle değil mi, Osmancık?

Burada beş yıl... Buradan; beş yıl sonrasında, acaip efeleşmiş olarak çıkmamızın şumarıklığına, ilkönceleri, sanki çok haksız bir şamar gibi gelen, kendimizi, sakallı bıyıklı, Grand Cour kabadayılarının çömezleri daralmışlığında buluverdiğimiz, ama sonrasında, buradan daha çok sevdalandığımız, biricik mektebimiz, Yukarıki Okul’da, yedi yıl...

Osman, şuradaki Eskişehir’li dostlarıyla 1979’da buluştuysa, bir doktor asistan olarak başladığı İktisadi Ticari İlimler Akademisi’nde...

Şu, soğuk yeşil arabanın yanındaki sarıklı, siyah cübbeli adamı, burada görenimiz olmamıştı ki hiç. Osman, ne kadar zamanda bir geliyordu bu adam? Biz şuradaki yatakhanelerdeyken, neredeydi acaba bu “itici tanıdık yabancı”?

“Perşembe” günü, az çok idare ederdi. “Perşembe” demek, “Cumartesi”ye iki gün kalıyor demektir. Büyüklerimiz de, zaten, Çarşamba kopmalarımızda, bize öyle cesaret verirlerdi. İşte önümüzde bir tek Perşembe ve Cuma günleri kalıyor olurdu; Cumartesi ise, “eve dönüş” demektir.

Osmancık değil miydi, binlerce öğrencinin, o orada şimdi akademik merdivenin üst basamaklarına gelmiş doktora öğrencilerinin, hocası?.. Ne hoş bir paye bu; Hocalar’ın Hocası olmak...

“Cuma” sabahı, yukarıda, Boğaz manzaralı ışıklı yatakhanelerimizde ne keyifle uyanırdık. Hafta; Cuma günü artık, çoktan, bitmeye koyulmuş olurdu. En güzel günümüzdü Cuma, tabii Cumartesi’den sonra... Zaten, hep bağırdık rıhtımda, önümüz sıra seyirten İstanbul vapurlarına, “Kaap-tan düdüğü!, Kaap-tan düdüğü!” diye... Ve alkışlardık sonunda, daha çok, daha çok gürleşen, ne ki işte yine de, “çocuk nidalarımız” karşısında, olsun, sonunda dayanamayıp, “Vuuup!” diye çözüliveren, dost kaptanları... Ama Cuma akşamları, “Kaap-tan düdüğü!” çağrılarımız daha da güven dolu, daha da coşkulu çıkardı... Ve ne de farklı bir sese dönüşüverirdi, senin “ayı masallarını” daha çok dinlemek istediğimiz, Pazartesi akşamları, sanki daha çok birbirbirimizin sıcaklığından emin olmak istercesine, benzersiz ve bir anda, kendiliğinden örülüveren, o benzersiz dayanışmamızın, ne ki işte kökte, evden uzak olmanın, o buruk tadındaki “Kaap-tan düdüğü!”, nidasından...

Osman Paris’te, taçlı başarılarla, yola çıkıyordu... Yüksek Lisans Çalışması ve Doktora Çalışması: “Türk Dış Ticareti’nin Bağımlılık ve İstikrarsızlık Sorunu”... Fransa’nın en üstün saydığı Devlet Doktorası’na imza atarak... Tam da işte Ocağımız’dan aldığı terbiye ile... Çağdaş bilimin, kültürün, doruktaki araçlarına ulaşmak... Ve onları, olabiliyorsa, önce, yurdumuzun yararına olacak biçimde kullanmak... Fanatizm tonları çağrıştıran bir “millilik” adına; astronot gözüyle evrene bakmayı, ıskalamamak... Ama, Hubble teleskopuyla, galaksilerin ayrıntılarına çekilirken dahi, bu topraklarda neler pahasına oturduğumuzu unutmamak; tarihimizin bilincine varmak... Çağdaş bir Türk aydını olmak, yani!.. İşte bizim sentezimiz; işte Osmancığın sentezi...

Ve “Cumartesi”... Hepimiz de, ne kadar sevinçli olurduk. Ders aralarında, ayakkabılarımızı Boyacımız, minik paralarımıza boyayıverirdi. Saçlarımızı, Berberimiz, yine minik paralarımıza tarayıverirdi... Kâküllerimizi, hafiften dalgalandırıp, yukarıya kaldırarak...Bunu tam beğenmeyenlerimiz için, bir daha, bir daha denemekten, yüksünmeksizin!..

Osman; Kamu Ekonomisi, İktisadi Büyüme ve Gelişme Teorileri, Türkiye Ekonomisi’nin Yapısal Analizi, Dünya Ekonomisi, Uluslararası Entegrasyon ve Avrupa Topluluğu meselelerini, alabildiğine yaşayacak, soluyacak, bir yaşam biçimine dönüştürecek... Çağdaş Türk aydını kimliğini yoğunlaştırarak...

Hava güzelse, Cumartesi dördüncü dersten sonraki Bayrak Töreni, bahçede yapılırdı... Dalgaların, rıhtımla flört temposunun eşliğinde...Kâkülleri briyantınle kaldırılmış saçlarımızın üstüne, hafif arkaya, biraz da, yana doğru yerleştirilmiş, armalı keplerimizin siperlik ucundan, nazlı nazlı dalgalanan Bayrağımız'ı, her seferinde, her seferinde, yine, göz buğulanmalarıyla seyre dalmış, İstiklal Marşımız'ı söylerken, herbirimiz, çelik gibi, birer Atatürk kesilirdik.

Her gittiğin yerde, her yaptığın işte bunu, bu uğuru, bizim uğurumuzu, iliklerinde hissettin değil mi Osman?

Demek Osmancığa 1993'te, "Türk Sivil Havacılık Sektörü'nün Reorganizasyonu Projesi"nde sergilediği üstün yararlılık dolayısıyla, Fransız Cumhuriyeti Hükümeti "Palme Academiques" nişanını takacaktı. Onun yaklaşık, onbeş yıllık Anadolu hizmetinin, başka bir pırıltılı halkası... Uluslararası ilişkiler elbette, mutlakta tasnif edilecek tartularla yürümez ve sağolsunlar dostlar, beyhude yere takmazlar nişanları; olsun; ama bu da Osmancığın, edindiği, geliştirdiği olanaklarla sergilediği, a'dan z'ye milli sentezimiz doğrultusundaki gayretleri dolayısıyla, "nice güzel nişanı" çoktan hakkettiği gerçeğini değiştirmez. Onun için o nişan Osmancığın, onbeş yıllık Anadolu hizmetinin, "başka bir pırıltılı halkası" olarak anılmak, gayet yerindedir...

Ve heyecanla geçiştirilen Cumartesi öğle yemeği... Geç kalmamışlarsa, bizi almaya gelmiş büyüklerimizle sarmaş dolaş, birbirimize güzel dilekler yağdırırken, dizginden boşalircasına, yukarıdaki tramvay yoluna fırlayış...

Ne harika ayrıcalık; Osman, otuz sekiz yıl sonra, 1994'te yuvaya döndü. Evet Galatasaray Lisesi Ortaköy Şubesi değil, ama daha da hoş, aynı mekânda oluşan Galatasaray Üniversitesi'ne... Onun kuruluşunda, çocukluğumuzun dekorunda, çabalar sarfetti, dekan oldu; ilkokul dersanelerimizde cübbe giydi, dersler verdi.

*

Buralarda usul usul büyüdük... Yukarıki okulumuzda, daha da büyüyecek olarak... Ama bilhassa hayatımızın şuradaki kesiti ne kadar berrak ve ne kadar uzun sanki; her bir ayrıntı, sürekli başucumuzda gibi... Basamakların yüksekliği, tümsekleri, koca binanın duvarlarındaki çizgiler, gizli gizemli yerlerimiz, şimdi Rektörlük olan Revirimiz'in önündeki kamelyanın, yeri, aynı demirleri, aynı süs şekilleri, aynı yeşilleri, aynı gülleri, hemen herşey; mendil kapmaca oynadığımız köşelerden, baharda bize erik satan kayıkçının, Kabataş Lisesi ile, okulumuzun arasında, rıhtımdaki parmaklıkların önünde, yanaştığı, minik ekmek teknesinin, hem, işte gözden uzak, hem, her iki okula da ulaşmasına imkân bahşeden, stratejik tezgah noktası.

Felsefe Hocamız Monsieur Dubois, kendine özgü bir üslupla, "Ce n'est pas le temps qui passe, c'est nous qui passons" ("Geçen, zaman değil, biziz geçen"), derdi. Bu sözün bunca doğrulanabileceğini nasıl düşünebilirdik... Okulumuzun, "tablo çerçevesi" hemen neredeyse aynıyla duruyor ve onun içinden "figüranlar" olarak sanki, gelip gelip, geçiyoruz işte...

Bütün bir hayat, Őu binalarla, Őu yeşil soğuk arabanın durduğu, yirmi adımlık bir mesafeden ibaretse, Osmancık oraya, Őu pırıltılı, örnek başarıların hepsini yığdı.

Bize de, Őu mekandaki buğulu anıları, daha güzeli, en güzeli, Biricik Merih'i, Prof. Dr. Merih Zıllıoğlu'nu, yadigr bırakarak...

“Pazar” sabahı, evde uyanırken Pazartesi'nin sze kolaydan sığmaz kbusunu yaŐayınca değin, ancak, ilkbaharı uğurlama telŐına kapılmıŐ llezar kadar süren, bir tutam ıŐıltılı sevinç yaŐardık, Şuradaki ocukluđumuzda...

Osmancım, Pazarlar'dan, artık hiç korkmuyorum... Sonunda yle bir Pazar var ki, “korkularımızı” alıp kaçıyor... İŞte hepsi hepsi, biraz, “ilkbaharı uğurlama telŐına kapılmıŐ llezar” kadar süren hayatımızı noktalayıp... Bu süreçte “bir tutam ıŐıltılı sevinç yaŐamıŐ ve yaŐatmıŐsak”, bunları, arkamızdakilere bir “teselli” olsun diye bırakarak...

Biz, bu “uğurumuz” mekânda, Kulübesi Őu ift taraflı mermer merdivenlerin altındaki, Yahya Amca'nın oradan, Tramvay Caddesi'ne fırlayabilmek üzere, numaralarımızın yazıldığı, avuçlarımızın sıcaklığı, koyu pembe çıkıŐ kağıtlarımızı, beklerken, sen bizi atlattın, gittin.

Alacađın olsun!

Nur içinde yat, Osmancık!..